

WELZIJN
WONEN
ZORG

od'neer

Samenwerking zelforganisaties en welzijnssector

Verlag van het Denkmoment

Verloop

Op maandag 18 september 2017 organiseerden het kenniscentrum WWZ en de Odisee Hogeschool Sociaal Werk het denkmoment 'De samenwerking Zelforganisaties-Welzijnssector'. Zelforganisaties worden in deze denkmiddag gelijk genoemd met burgerinitiatieven. Ze zijn ontstaan uit concrete noden in de superdiverse stad, door migratie en door lancunes in het welzijns- en overheidsaanbod.

Het denkmoment vertrok vanuit de vaststelling dat ook burgers, zelforganisaties, sportclubs, moskeeën, kerken etc., allerlei 'welzijns'-gerelateerde zaken opnemen die vaak onder de radar blijven van de 'formele' welzijnsdiensten of beleid. Anno 2017 is de discussie over hoe zelforganisaties en de meer formele welzijnsorganisaties kunnen samenwerken en welke kansen en de valkuilen dit met zich meebrengt weer helemaal actueel.

Aan tafel zaten 42 vertegenwoordigers uit zowel zelforganisaties, welzijnsorganisaties, opleidingen en de overheid. Er waren veel interessante sprekers: Hanan Rian en Céline Catthoor van vzw De Lork, Mieke Schrooten van Odisee Hogeschool (opleiding sociaal werk), Aziza El Miamouni van de wijkacademie Molenbeek en Els Nolf van het kenniscentrum WWZ. Na de sprekers werden 3 conversatietafels georganiseerd met elk een te beantwoorden kernvraag:

Tafel 1: Heeft de welzijnssector de zelforganisaties nodig?

Tafel 2: Hebben de zelforganisaties de welzijnssector nodig?

Tafel 3: Wat is de rol van de overheid in de samenwerking tussen deze twee?

De slotreflecties werden verzorgd door Kim Lecoyer van de Odisee Hogeschool (HIG) en Luc Lampaert van het kenniscentrum WWZ.

De praktijk van zelforganisaties en de samenwerking met welzijnsorganisaties

Tijdens de denknamiddag zetten we twee praktijkvoorbeelden in de spotlight. De eerste is de 'wijkacademie Molenbeek', een burgerinitiatief. De tweede is de samenwerking tussen De Lork, een voorziening voor personen met een handicap, en vzw Lumina, een zelforganisatie.

De wijkacademie Molenbeek

Reeds vier jaar geleden merkten de initiatiefnemers van de wijkacademie in Molenbeek hoe het fout ging met bepaalde jongeren in de wijk die naar Syrië vertrokken. Aziza vertelt hoe de wijk rond de Vierwindenstraat totaal in de steek gelaten was door politie, beleidsmakers en andere officiële diensten. Men had geen voeling met dit gebied. Tot letterlijk in Brussel de bom ontplofte, één van de terroristen uit de straat bleek te zijn en dit een collectief trauma in de wijk veroorzaakte. Aziza voelde aan dat de inwoners een helingsproces nodig hadden.

Aziza en Malika gingen praten met alle instanties in de wijk. Vele doen goed werk, maar de meest geïsoleerde mensen bereiken deze diensten niet. Aziza en Malika gingen ook luisteren naar mensen in parken en op straat. Zo kwamen ze te weten wat er leefde.

De wijkacademie startte officieel in 2016 met een wijkfeest en brengt burgers samen. De start was niet gemakkelijk. Sommige jongeren waren argwanend tegenover hen. Toen zijn ze gestart met ontbijtgroepen met die jongeren zodat ze ook hun noden konden aanhoren. Ze riepen de hulp in van het Insalet-project van hogeschool Odisee. Met een mobiele houten constructie trok de hogeschool al naar de straten van Anneessens om er verhalen te sprokkelen en filmpjes te maken. Insalet transformeert een plek tot gespreksruimte en ruimte om verhalen te delen, conflicten om te buigen en de wonden in de wijk te herstellen. De bedoeling is dat er aan de inwoners een stem wordt gegeven en naar hen geluisterd wordt. Door met die Insalet in Molenbeek rond te trekken, wilde de wijkacademie de verhalen van de mensen aanhoren zodat ze die een plek kunnen geven. 'Luisteren, gesprekken en verwerken wat er gebeurd is zijn sleutelwoorden.'

De wijkacademie is een voorbeeld hoe een zelforganisatie/burgerinitiatief kan werken als 'voelspriet' in de wijk, dicht bij de bevolking. Dit toont aan hoe een zelforganisatie vertrouwen kan opbouwen. Op korte termijn bereikten ze 300 bewoners.

De wijkacademie is gestart als een groep vrijwilligers, maar dit was niet houdbaar, gezien de grote groep mensen die ze bereikten en het engagement dat dit vroeg. De draaglast was groter dan de draagkracht. Sinds een aantal maanden hebben ze subsidies en zijn Aziza en Malika er betaald tewerkgesteld. Naar eigen zeggen zitten bewoners nu ongeduldig te wachten op het terug starten van de gespreksgroepen. Ze uiten de nood dat er naar hen geluisterd wordt, dat ze hun verhaal kwijt kunnen. Dit jaar gaan ze van start met een aantal thema's die vorig jaar door de deelnemers zelf bepaald werden.

De wijkacademie met Aziza en Malika: ontmoeting, dialoog, informatie, doorverwijzing, verbindingen leggen tussen de 'wijkorganisaties' die te veel op hun eilandje zitten. De wijk krijgt plots weer aandacht van beleidsmakers.

De samenwerking tussen de Lork en Lumina

De Lork is een Nederlandstalige voorziening voor personen met een handicap in Brussel. Ze richten dagbesteding, vrije tijd en wonen in. Vzw Lumina is een zelforganisatie voor Marokkaanse meisjes met een beperking. De gezinnen vertrouwen Lumina omdat hun meisjes er in een 'cultureel veilige' omgeving een dagbesteding krijgen. De Lork en Lumina gingen van start met hun samenwerking via het project 'All Inn', via een tijdelijke subsidie van de VGC. Uitwisselingsactiviteiten werden georganiseerd, opvang tijdens vakanties werd geregeld en expertise werd uitgewisseld. Voor de ouders bleef de context veilig, en toch leerden ze een voorziening kennen. De voorziening leerde out of the box denken en een cultuursensitieve zorg te ontwikkelen.

Ondertussen onderging de sector personen met een handicap een grondige hervorming wat betreft financiering. De regeling persoonsvolgende financiering werd van kracht. Een groot voordeel binnen deze nieuwe financiering is, dat men het 'erkenningscriterium handicap' heeft laten vallen. 'Een vermoeden van handicap' is reeds voldoende om financiering te krijgen. Dit maakt het voor De Lork gemakkelijker om te werken naar bepaalde Brusselse gemeenschappen waar 'handicap' niet zo gemakkelijk erkend of benoemd wordt. Ze kunnen meer samenwerkingsverbanden aangaan en uit hun 'hokje' treden. Ze werken nu bijvoorbeeld outreachend naar Marokkaanse gezinnen en bereiken sinds de hervorming een veel diverser publiek.

Hanan en Céline van de Lork vzw in de Anneessenswijk, Brussel. Nu door de persoonsvolgende financiering in de gehandicaptenzorg het erkenningscriterium is weggelaten kunnen ze veel gemakkelijker samenwerkingen aangaan en outreachend naar Marokkaanse gezinnen werken.

Een driehoeksverhouding tussen overheid, de burger en de welzijnssector – hebben wij elkaar nodig?

Transmigranten en welzijn

Zelforganisaties krijgen veel welzijnsvragen binnen. Zoals we in de lezing van Mieke Schrooten hoorden, komen vele migranten in eerste instantie niet bij de welzijnssector aankloppen met een welzijnsvraag. Wel spreken migranten hun eigen netwerk aan, familieleden en vrienden en /of zelforganisaties of zoeken informatie via sociale media. Soms heeft men reeds voor het vertrek informatie ingewonnen of een vraag gesteld via deze 'informele circuits'. Hierin functioneren veel zelforganisaties, burgernetwerken, kerken, moskeeën als eerste vangnet.

Mieke Schrooten bracht een verhelderend relaas over transmigranten en welzijn: transmigranten hebben vaak al een complex migratieparcours achter de rug. Bij een welzijnsvraag doen ze in eerste instantie vaak beroep op hun persoonlijk netwerk, of informele vormen van hulpverlening zoals facebookgroepen of zelforganisaties.

Gescheiden werelden

Aan de tafels stelt men vast dat zelforganisaties en de welzijnssector soms gescheiden werelden zijn. Vele zelforganisaties en burgerinitiatieven, kerken en moskeeën bieden hulp bij welzijnsnoden, ook al is dit niet altijd hun oorspronkelijke doelstelling, noch hun expertise. In andere landen en grote steden zoals Londen is er sprake van een zich terugtrekkende overheid door besparingen. Caritatieve initiatieven zoals voedselbanken, opvang, etc. vanuit geloofsgemeenschappen vangen dit op.

We geven hier de gespreksonderwerpen weer:

Tafel 1: 'Heeft de welzijns- en zorgsector de zelforganisaties nodig?'

Het antwoord was volmondig 'Ja!'.

Een praktisch voorstel: Ruimte delen : het kleine ontmoeten

Vzw Zonnelied/ project begijnenpassage stelt zijn ruimtes ter beschikking voor vergaderingen en activiteiten van zelforganisaties en anderen. De enige voorwaarde is dat de bewoners van Zonnelied mogen participeren als ze dat wensen. Samen de 'ruimte delen' zorgt voor het 'spontane ontmoeten'. Zo leren de zelforganisaties de bewoners met een mentale beperking kennen en omgekeerd. Volgens de medewerker werkt dit tot op heden zeer goed. Je zou kunnen denken aan nog andere modellen: bijvoorbeeld een rusthuis dat openstaat voor activiteiten van een zelforganisatie.

Een moeilijkheid in het ondersteunen van zelforganisaties wat betreft hun basic needs is dat dit soms kan leiden tot een 'overbevraging' van de reguliere partner: wat begint met een beperkte ondersteuning kan grotere proporties aannemen, waarbij de zelforganisatie telkens meer kopieën, lokalen, telefoongebruik, enzovoort vraagt.

Vertrouwen en herkenbaarheid zijn de sleutel

Bij Internationaal comité, een koepel van zelforganisaties, stellen ze vast dat er veel zelforganisaties werken rond papieren en een soort sociale dienstverlening doen, zowel voor mensen mét als zonder papieren. Eigenlijk doen ze het werk van een ocmw maar dan op vrijwillige basis. Dat is omdat mensen daar een gevoel van vertrouwen hebben.

Er wordt algemeen aanvaard dat vertrouwen heel belangrijk is. Mensen hebben schrik om afgewezen te worden. Ook bij de samenwerking van de Lork en Lumina was de eerste stap vertrouwen, vooral vertrouwen met de ouders. Voor vele Brusselaars is het niet gemakkelijk om zich op het gemak te voelen bij bepaalde diensten. Iemand stelt de vraag hoe organisaties kunnen werken naar een divers publiek als ze zelf niet divers zijn. Bijvoorbeeld 'De schakel' heeft wel een klein, divers team. De medewerker getuigt dat mensen haar soms aanspreken omdat ze ook zien dat ze een migratieachtergrond heeft, zelfs al hebben ze niet dezelfde afkomst als zij. Ze voelen zich meer op hun gemak.

Interculturaliseren van de welzijnssector

Om drempelverlagend naar bepaalde doelgroepen te kunnen werken, heeft de welzijnssector de zelforganisaties nodig als tussenschakel.

Een 'witte' organisatie, socio-cultureel werk voor personen met een beperking, getuigt dat zij zoekende zijn. Ze willen meer personen met een migratieachtergrond bereiken. Ze zullen daarvoor eerst de noden in kaart brengen. Zij beschouwen zelforganisaties ook als actoren die hen kunnen helpen met het detecteren van die noden en het bereiken van deze doelgroep.

We stelden ook in de plenaire sessie vast dat er in onze samenlevingen machtsverhoudingen zijn tussen meerderheids- en minderheidsgroepen. Zelfs in een stad als Brussel waar niemand nog meerderheid is, blijft de 'reguliere' sector en beleid overwegend 'wit'. Deze machtsongelijkheid kan ook een valkuil zijn in samenwerkingen; reguliere sectoren kunnen paternalistisch optreden of interessante projecten van zelforganisaties 'recupereren' omdat ze meer financiële middelen

hebben. Ook de overheid tracht deze initiatieven vaak te recupereren of regels op te leggen. Een 'flexibele' regelgeving is hierin zeer belangrijk.

Tafel 2: Hebben de zelforganisaties de 'reguliere welzijnssector' nodig?

Ja! Maar

Het hokjesdenken van de 'reguliere sector'

Het kwam gedurende de hele namiddagsessie verschillende keren ter sprake: de 'reguliere sector, de welzijns- en zorgsector' werkt te veel in 'hokjes' en 'regeltjes'. Er zijn nu wel stappen in de goede richting; sectoren werken meer buurtgericht, openen hun deuren, kijken over het muurtje, werken intersectoraal en de persoonsvolgende financiering in de sector personen met een handicap is een flexibelere regeling.

Rome is natuurlijk niet in één dag gebouwd. Er zijn nog steeds veel hokjes. Een professionele hulpverlener kan soms maar in 1 ding professioneel handelen omdat hij in het andere zogenaamd niet gespecialiseerd is. Terwijl een zelforganisatie dan weer eigenlijk geen 'professionaliteit' claimt en daardoor veel meer kan aansluiten bij een directe nood.

Met het gezond boerenverstand en de middelen die zelforganisaties hebben bereiken ze eigenlijk al heel veel. Hebben de zelforganisaties de welzijnssector wel nodig? Het zou fantastisch zijn als er echte goede samenwerkingen tot stand kwamen, waarbij dat mensen echt geholpen worden. Maar de ervaringen zijn soms omgekeerd: zelforganisaties steken soms heel veel energie in het doorsluizen van mensen naar het reguliere hulpverleningscircuit, maar eens zij er naar toe gaan, zijn deze mensen niet altijd tevreden met de geboden zorg. In die gevallen is de kans zeer groot dat de gebruiker terugkeert naar de zelforganisatie.

Expertise als vertrouwensplek

Ook hier komt het aspect vertrouwen op tafel. Dit wordt aangevuld door inzichten uit het doctoraatsonderzoek van Kim Lecoyer naar gezinsproblemen bij Belgische Moslimgezinnen. Veel moskeeën en informele netwerken vangen deze complexe problematieken op, terwijl dit niet hun core-business is en ook niet hun expertise. De stap naar de hulpverlening blijkt voor veel van deze moslimgezinnen zeer moeilijk. Men probeert dan ter plaatse te helpen uit noodzaak.

De zelforganisaties zijn experts in het creëren van vertrouwen met hun doelgroep. Ook hebben ze een emancipatorische rol voor hun doelpubliek. Ze vertolken de noden en zijn niet bureaucratisch wat betreft inschrijvingen, wel of niet papieren hebben etc...

Een bijkomend probleem is dat veel geprofessionaliseerde diensten niet s'avonds of in het weekend werken. En de medewerkers wonen meestal niet in de buurt. Wat als je om 10u 's avonds een vraag hebt? Tegelijk zijn zelforganisaties soms ook beperkt qua openingsuren, toegankelijkheid, engagement, capaciteit tot opvang en begeleiding, enzovoort.

Expertise van de professionele hulpverlening

De welzijnssector heeft wel de expertise in huis qua hulpverlening, maar ook rond het vinden van subsidies. Misschien is daar wel een aanknopingspunt voor de zelforganisaties om ook naar de welzijnssector te stappen en op hen een beroep te doen. Maar er zijn natuurlijk wel vragen. De uitgangspunten blijven heel verschillend. Zelforganisaties kunnen dus wel samenwerken met de reguliere sector, maar toch maar onder bepaalde voorwaarde dat de welzijnsorganisatie dan ook

openstaat voor een andere aanpak. Zo niet keren doorverwezen cliënten terug naar de zelforganisatie. Een voorbeeld wordt gegeven uit de drughulpverlening waar de Vlaamse professionele hulpverlening te weinig affiniteit heeft met moslimjongeren en niet op hun noden inspeelt.

Experten in diversiteit, omgaan met verschil

Veel zelforganisaties kunnen beter om met het gegeven 'diversiteit' en/ of met niet-westerse kaders dan de reguliere sector. Sommige deelnemers uiten hun ongenoegen over het feit dat in de reguliere welzijnssector nu nog altijd gediscussieerd wordt over 'halalmaaltijden', 'hoofddoeken' en andere debatten. Maar het gaat ook breder over dingen kunnen verwoorden over ziekte en gezondheid, handicap etc. Decennia geleden werden deze debatten al gevoerd en er lijkt nog niet veel veranderd. Hoe lang gaan we daar nog onze energie aan verspillen? Bij veel zelforganisaties en burgerinitiatieven, ook de 'cultureel gemixte', spelen deze debatten niet. Daardoor voelt iedereen er zich welkom en is er energie vrij om zich met de reële problemen bezig te houden.

Hier kunnen zelforganisaties als spiegel voor de welzijnssector dienen. Ze kunnen hiaten (mee-) aantonen, zelfs al heeft dat niet altijd te maken met etnisch-culturele afkomst, maar ook soms met de algemene kwaliteit van de zorg en hulpverlening die zich op een superdivers publiek moet afstemmen.

Tafel 3: Wat is de rol van de overheid in de samenwerking tussen deze twee?

(tafel 3 en plenaire)

Er is consensus over het feit dat de overheid 'experimenteeruimte' moet voorzien om samenwerkingen te kunnen aangaan. De VGC erkent dit ook en doet en deed dit ook. Zo is de startperiode van de samenwerking tussen De Lork en Lumina door de VGC gesubsidieerd. Er zijn permanent veranderende noden. De overheid moet de nodige flexibiliteit aan de dag kunnen leggen opdat de sectoren op die nieuwe noden kunnen inspelen.

Als gevolg van de vraag naar experimenteeruimte om samen te werken, is er ook een duidelijke vraag naar mogelijkheden tot 'netwerking' en wederzijdse inspiratie. **De vraag wordt gesteld of dit denkmoment vervolgd kan worden met als doel blijvend kennis te maken met de good practices en elkaars expertise.** Je kunt namelijk maar samenwerken als je elkaar kent. En elkaar leren kennen neemt tijd in beslag.

Tegelijkertijd komt er aan tafel ook kritiek. Meestal zijn gesubsidieerde projecten van veel te korte duur en eindigt het project wanneer de financiering stilvalt. Dat brengt een vermoeidheid mee om nog langer op de overheid een beroep te doen. Er worden veel organisaties gestart, maar er stoppen er ook veel. Dat maakt dat het soms nogal een vluchtig en efemeer werkveld is.

De vraag wordt gesteld of zelforganisaties dan wel de overheids(subsidiering) nodig hebben? Hoe kunnen zelforganisaties meer op zoek gaan naar middelen via crowdfunding en andere kanalen? Hoe kunnen we daar een stapje verder in gaan? Dit om de kans op duurzaamheid van de projecten te verhogen en om ook vlotter en met minder reglementering te kunnen inspelen op noden.

Een buitenlands voorbeeld wordt gegeven: in Londen kent de betrokkene een pinksterkerksgemeenschap die hulp aan nieuwkomers organiseert. Ze zetten daarbij vooral in op tewerkstelling, wonen en onderwijs. De nicht en tante van betrokkene hebben als vluchteling verschillende migratiewegen in verschillende landen doorlopen, zijn langs allerlei diensten gegaan en

zijn uiteindelijk erg geholpen geweest door deze kerk. In eerste instantie hebben ze geprobeerd via publieke middelen hun financiering rond te krijgen, maar in Londen zijn er weinig of geen mogelijkheden. Nu financieren ze alles zelf via crowdfunding.

Aan tafel kom er reactie op; dat is een voorbeeld van een 'zich terugtrekkende, besparende overheid'. Dat kan ook niet de bedoeling zijn. Opnieuw wordt er voor de wisselwerking en een gezonde diversiteit gepleit. Ook de overheid moet wel een subsidiebron blijven, maar tegelijkertijd kunnen organisaties ook zelf op zoek gaan. Het één sluit het ander niet uit. Beide moeten naast elkaar kunnen bestaan.

De persoonsvolgende financiering is een mooi verhaal wanneer het aankomt op vraaggestuurde zorg en cliëntgerichtheid. Het is ook positief dat deze sector nu uitgedaagd wordt om samen te werken met andere organisaties, waaronder zelforganisaties. Ze kunnen ook flexibeler zijn en wat meer buiten de lijntjes kleuren doordat ze ook met 'vermoeden van handicap' kunnen werken. In die zin is er minder hokjesdenken, kunnen – en moeten - voorzieningen meer out of the box denken. Je ziet hoe sterk regelgeving daar een impact op heeft.

Tegelijkertijd is er een gevaar dat de marktlogica binnensluipt in het formele welzijnswerk en binnen zelforganisaties.

Ondanks de bovenstaande positieve zaken van de persoonsvolgende financiering is de overgang alles behalve gemakkelijk. De aanwezigen uit de sector personen met een handicap zijn erg zoekende in de samenwerkingen. Het marktdenken houdt risico's in. In een dergelijke onzekere context dreigt het aanvankelijke positieve verhaal ook negatief te worden. Iemand verwoordt dat er toch een gevoel in de sector heerst dat zowel organisatie als cliënt momenteel aan hun lot overgelaten zijn.

Ook kan interessant zijn om te bekijken of in deze marktlogica het belang van zelforganisaties "in de rol van sociaal ondernemers" al dan niet zal toenemen.

De wisselwerking tussen het 'formele' sociaal werk en zelforganisaties houdt de overheid ook een spiegel voor omdat de bicommunautaire logica niet in overeenstemming is met de complexiteit van deze grootstad.

De vele mooie initiatieven op het terrein moet de overheid zien als een spiegel voor de manier waarop zij beleid vorm geeft. Dit terrein is voor de overheid zelf ook een 'openluchtlaboratorium' Erik Claes, Odisee hogeschool, opleiding sociaal werk

Een ander punt: er kan door de overheid ingezet worden op de basic needs van verenigingen: goedkope infrastructuur en lokalen, een basispakket en /of bijvoorbeeld fiscale steun. Het hoeft allemaal niet overgereguleerd te zijn.

Erkennen van elkaars expertise en daarop inzetten

Het informele karakter van zelforganisaties en burgerinitiatieven is net een sterkte, en zelfs een voorwaarde voor een goede werking. Zelforganisaties hebben een belangrijke rol in de maatschappelijke emancipatie van hun doelgroepen en moeten 'hun stem' kunnen blijven vertolken en /of de noden kunnen aankaarten. Laagdrempelig en nabij kunnen werken, met niet te veel regels en zonder hokjes, is hierbij cruciaal.

Wat ik vooral belangrijk vind, is dat men weg moet van het of/of verhaal en meer naar een en-en verhaal evolueren. Het ideale scenario is dat men elkaars complementariteit erkent en samen naar een win-win situatie zoekt.

Een noodzakelijke voorwaarde is het (stilaan) opbouwen van een vertrouwensband. En iedereen weet dat vertrouwen niet iets is dat in 1-2-3 klaar is: het vereist een langdurige (tijds)investering met een oprechte intentie elkaar beter te leren kennen en de mogelijkheden van een samenwerking af te toetsen. Een samenwerking die start op voet van gelijkwaardigheid.

Het ergert me als meer diversiteit en interculturalisering wordt geassocieerd met inboeten aan kwaliteit en professionaliteit.

De grootste bekommernis zou moeten zijn hoe we de sociale ongelijkheid verkleinen voor iedereen en dit op structurele wijze.

Anissa El Bdiouuni, Minderhedenforum

Ook vele basiswerkingen uit het 'formele' circuit zoals dak- en thuislozensector, straathoekwerk etc... moeten trouwens op deze manier kunnen blijven werken. Ook zij mogen niet overgeprofessionaliseerd worden en moeten vanuit de noden van hun doelgroep kunnen werken, soms ook de stem van hun doelgroep kunnen verkondigen. Als zij dit verliezen, zeker in Brussel, waar bijvoorbeeld uit de telling blijkt dat dak- en thuisloosheid jaar na jaar toeneemt, dan zullen er vermoedelijk alleen maar nog meer initiatieven ontstaan waarbij sommige groepen burgers het heft in handen nemen. Dit zal ook niet altijd in een richting gebeuren die wenselijk is (cfr te veel nadruk op het caritatieve van sommige kerken en moskeeën).

Zelforganisaties, welzijnssector en overheid worden wel degelijk als ‘**complementaire** organisaties’ gezien. In de slotreflecties brengt Kim Lecoyer ook nog de onderzoeks- en kenniscentra erbij die ook een deel kunnen opnemen. Zij kunnen in samenwerking met het werkveld de kennis systematiseren, methodieken ontwikkelen. De welzijns- en zorgsector moet respect opbrengen voor de ‘expertise’ van de zelforganisaties en omgekeerd. We moeten vooral de diversiteit behouden. We zijn allen een stukje van de puzzel in de superdiverse grootstad en in de complexe lappendeken van Brussel.

De welzijns- en zorgsector moet respect opbrengen voor de ‘expertise’ van de zelforganisaties en omgekeerd.

Het doel om met elkaar samen te werken **moet het oplossen van problemen zijn**, en niet het dwingen van zelforganisaties of burgers zich aan te passen aan bestaande regeltjes en de hokjes.

Besluit: Met drie in het welzijnsbed? Wie heeft wie nodig?

Een centrale boodschap in de gesprekken op deze denkdag is het belang van een sterke driehoeksverhouding tussen zelforganisaties, de reguliere of formele welzijnssector en de overheid. Elk heeft zijn rol te spelen. Aangehaalde elementen (niet exhaustief in deze korte namiddag) voor het definiëren van die rol zijn:

- De overheid kan experimenteeruimte bieden en instrumentalisering van zelforganisaties bestrijden, pleiten voor regelluwe kaders en duurzame initiatieven. De overheid kan ook zelf experimenten opzetten en daaruit leren voor eigen beleid.
- Burgerinitiatieven zijn de voelsprietten voor diverse bevolkingsgroepen/ wijken/ straten. Hun rol én organisatievorm is hybride: én ontmoeting, én sociaal-cultureel werk én sport én kunst én doorverwijzen én antwoorden op concrete vragen. Ze maken een belangrijke nabijheidsrol en presentie waar. Bovendien werken ze emancipatorisch én zijn ze de vertolker van de stem en de noden van hun doelgroep.
- Welzijns-zorgsector, de 'professionele' hulpverleningsrol moet meer buiten de hokjes treden, outreachend werken, ondersteuning bieden, expertise van zelforganisaties erkennen, zichzelf een spiegel voorhouden. Dit is een beweging die stilaan aan het gebeuren is, cfr. de getuigenis vanuit de Lork vzw.

Tot slot:

De deelnemers geven aan dat er nood is aan blijvende netwerkmomenten als deze: op die manier leren we elkaars expertise en goodpractices kennen én kan er genetwerkt worden. Meer van dat!

Contactgegevens:

Els Nolf

Kenniscentrum WWZ vzw

Lakensestraat 76 bus 2

1000 Brussel

Tel. 02 413 01 48

els.nolf@kenniscentrumwwz.be

www.kenniscentrumwwz.be

Mieke Schrooten

Lecturer in Social Work

Liaison officer internationalisation

Odisee - Campus Brussel

Warmoesberg 26, 1000 Brussel

Tel. 02 609 81 86

www.odisee.be

WELZIJN
WONEN
ZORG

o'nded

